

mer det Parti, jeg tilhører, naturligt og rimeligt, at Rigsdagen, naar den lovgiver paa et saa ukendt og uprøvet Omraade og lægger en saa udstrakt Myndighed, som Tilfældet her er, i et Nævns Hænder, ogsaa maa have nogen Indflydelse paa, hvem der skal sidde i dette Nævn, ligesom ogsaa paa, hvem der skal deltage i Taksationskommissionens Arbejde, en Kommission, som jo paa saa afgørende Maade faar Indflydelse paa de Priser, som eventuelt skal betales saavel for Produktion som for Arbejde.

Jeg vil gerne i Anledning af det sidste Stykke i § 2, hvor der tales om hele det Apparat, som Landet over skal sættes i Virksomhed i Tilknytning til Nævnets Arbejde, henlede Opmærksomheden paa, at man rundt om i Amter og Kommuner allerede har Tillidsmænd, som er valgte paa Foranledning af den højtærede Indenrigsminister, og jeg tror, at hvis man ikke i saa udstrakt Grad som muligt holder sig netop til den Stab, man saaledes allerede har tilvejebragt, vil Forvirring let opstaa.

Jeg kan ogsaa ganske billige, at man ikke, hvor Talen er om Ekspropriation, nu som i det forelagte Lovforslag holder sig alene til Ekspropriation af Arealer, men at der ogsaa her er Tale om — og hvis man overhovedet skal komme ind paa Ekspropriation, haaber jeg, det vil blive det almindelige og i de fleste Tilfælde det tilstrækkelige — Ekspropriation af selve Brændselsmaterialerne og af Transportmidler. Og jeg vil sige, at det maa findes rimeligt, at hvis Staten gennem Nævnet skal kunne paalægge Ejerne af Brændselsmaterialier at producere betydelige Mængder, saa maa de vedkommende Ejere eller Brugere, altsaa Producenterne, ogsaa have Vished for, at de kan komme af med deres Produktion. Denne Vished er nu givet dem for den Del af Produktionen, som der er givet dem Paalæg om at fremskaffe, og jeg kan ganske billige, at det fastsættes, at det skal kunne ske til den stedlige Dagspris, dog ikke ud over den for tilsvarende Brændsel fastsatte Maksimalpris. Jeg tror, at det er heldigt, at man har faaet Bestemmelsen om den stedlige Dagspris føjet ind, thi ellers frygter jeg for, at Tilfældet meget let vilde være blevet det, at man som Regel vilde komme til som Betaling for disse Brændselsmaterialier at yde Maksimalpris, og det vilde ganske afgjort føre til meget uoverskuelige finansielle Konsekvenser for Statskassen.

Med Hensyn til Brændemaksimalpri-

serne har Meningerne jo været saare delte. Deter naturligt nok, fordi Priserne jo varierer fra Egn til Egn i Landet, efter som de er skovrige eller ikke. Men der kan dog opnaas Enighed om, at indenfor de enkelte Brændesorter er der en ikke ringe Kvalitetsoverensstemmelse, saaledes at Maksimalpriser kan fastsættes. Helt anderledes ligger Forholdet for Tørvenes Vedkommende, og der maa jeg have Lov til at sige, at den Maksimalpris, der er fastsat for denne Vare, har i mange af Landets Egne vakt den allerstørste Forbavselse. Thi Forholdet er dette, at den, selv om man tager Hensyn til for stort Vandindhold eller for ringe Kvalitet, ligger meget væsentligt over de Priser, der tidligere har været gængse i de forskellige Egne og ogsaa er blevet betalt indtil den allerseneste Tid. Men denne saare høje, man kunde fristes til at sige urimelig høje, Maksimalpris vil ganske sikkert bevirke, at der i den Pris, som maa ydes for Levering af Tørv i den kommende Tid, vil vise sig Tendens til at komme op i Nærheden af Maksimalprisen, om ikke helt naa den. Og hvis nu Forholdet var det, at Staten erklærede sig villig til at overtage den paalagte Tørveproduktion eventuelt til Maksimalpris, saa vilde Følgen deraf utvivlsomt blive, at ingen indenfor denne Produktion vilde indlade sig paa privat Salg til en ringere Pris; man vilde ganske roligt afvente det Øjeblik, da den store Overtager Staten gav Maksimalpris. Dette vilde bevirke, at der for dette nødvendige Brændselsmateriale, som jo i ganske særlig Grad finder Anvendelse hos den brede Befolkning, vilde blive betalt Priser, som vilde gøre det saare vanskeligt for mange, mange herhjemme at skaffe sig dette Brændsel, ogsaa for saadanne, som hidtil har holdt sig ganske udenfor Virkningerne af de Dyrtdidsforanstaltninger, som er blevet foretaget fra Rigsdagens Side. Og hvis man gaar ind paa at betale saadanne Priser, vil Følgen deraf efter min Mening ogsaa blive, at Arbejdernes Lønkrav med Hensyn til Brændselsproduktionen vil vokse i samme Grad, som Ejerne af Brændselsmaterialerne lukrerer ved den foreliggende Maksimalpris, og det vil bevirke, at der i den kommende Tid opstaar betydelige Vanskeligheder med Hensyn til Bevarelsen af den fornødne Arbejdskraft for Landbrugsformaalene. Altsaa, jeg mener, at den Tørvemaksimalpris, der er fastsat, er i manges Øjne og ganske utvivlsomt ogsaa med Rette betragtet som urimelig høj, og den vil i en Situation som